

LÜHITEATED * NOTES**Mänsaku (*Nucifraga caryocatactes*) erakordne toiduvalik
Nutcracker (*Nucifraga caryocatactes*) attacking a mouse**

2006. aasta jaanuar ja veebruar olid Eestis tavatult külmad. See mõjutas paljude talvituvate lindude toitumist, näiteks hallrästaste toitumiskäitumisest saate lugeda eelmisest Hirundost (Elts, J. 2006. Hallrästa (*Turdus pilaris*) toitumiskäitumisest erakordse külma tingimustes. Hirundo 19: 51–52). Toitsin linde Läänemaal Noarootsi vallas kogu talve päevalilleaseemnete ja seapekiga. Viimast käisid maiustamas peamiselt tihased ja kirjurähnid. Veebruari algul, suurte külmade aegu, lisandus pekisööjate ridadesse üks mänsak, kes käis lisatoitu söömas nädalapäevad. Ühel päeval, kui koduhoovi jõudsin, oli lind taas pekki nokkimas ja lähedal söögimaja all oli mahakukkunud sihvkaade kallal maiustamas üks liigini määramata hiir. Mõtlesin, et mõlemad nähtused on suhteliselt erandlikud, aga kõht vajab kärelda külma tõttu sagedasemat täitmist. Aga hetk peale seda laskus mänsak maha, haaras hiire noka vahele ja lendas hiire piiksumise saatel aianurgas kasvava kuuse võrassa. Kahjuks ei näinud otsest saagi söömist, aga teist eesmärki mänsaku rünnakul olla ei saanud. Kirjanduse põhjal sööb mänsak siiski mingil määral ka loomset toitu (lindude mune ja poegi) aga vaatlusi pisiimetajate tabamise kohta Eestist seni teada ei ole.

Renno Nellis

Varblasepoeg langes haki sagiks

*A tree sparrow (*Passer montanus*) nestling in Jackdaw's (*Corvus monedula*) diet.*

Kuuendal juulil 2006. a. juhtusime pealt nägema huvitavat juhtumit. Hakk oli ornitoloogiaühingu kontori ühest katuseurvast välja kiskunud veel lennuvõimetu põldvarblase poja ning püüdis seda tappa. Uudistavaid inimesi märgates haaras hakk varblasepoja peast ja lendas sellega vaevaliselt varikatuse teise serva. Mõneti kohmakate noka-

hoopidega püüdis hakk tabada varblase pead, kuid et too lamas selili, siis oli nokahoopide efektiivsus tagasihoidlik. Alles nelja-viie täpse tabamuse järel suutis hakk oma ohvri vaigistada ning haaranud saagi nokka lendas meie vaateväljast eemale.

Jaanus Elts & Riho Marja

KROONIKA

Eesti linnu-uurijad Rahvusvahelisel Ornitoloogiakongressil Hamburgis

Praeguseks juba möödunud 2006. aasta 13.–19. augustil toimus Saksamaal Hamburgis kahekümne neljas Rahvusvahelise Ornitoloogiakomitee poolt organiseeritud ülemaailmne ornitoloogiakongress. Kohale oli tulnud üle 1200 teadlase üle maailma, keda siduvaks lüliks oli nende uuritavate probleemide seos lindudega. Eestistki oli kongressist osa võtma sõitnud kaunis suur esindus – kokku 7 linnu-uurijat: Peeter Hõrak, Priit Kilgas, Raivo Mänd, Mart Niklus, Hannes Pehlak, Lauri Saks ja Ülo Väli.

Nagu juba osalejate suurest arvustki arvata võib, oli kongressil käsitletud teemadering äärmiselt lai. Arutuse all olid probleemid lindude morfoloogiast ning levikust kuni lindude evolutsiooni määravate tegurite ja füsioloogia peensusteni. Nõnda olid ka kongressist osa võtnud eesti teadlaste poolt esitatud tulemused kaunis erinevatest valdkondadest. Seda, kuidas vastavalt elupaigatüübile võib kohalikke linnupopulatsioone mõjutada pesakastide ülespanemine, kirjeldas rasvatihase Kilingi-Nõmme asurkonna näitel kongressi teadusliku korralduskomitee poolt esinema kutsutud Raivo Mänd oma ettekandes „Providing nest boxes for birds: does habitat matter?” (kaasautorid Vallo Tilgar, Asko Lõhmus ning Agu Leivits). Kuidas kunstpesi veel saab teadustöös kasutada näitas Hannes Pehlak, kes esitles tehispesakaste tulemusi, mille alusel saab väita, et kurvitsaliste pesi rüüstatakse võrdsel tasemel nii rannaniitudel kui soodes. Sellest,